

INGLIZ TILINI MASOFIY TA'LIM ORQALI O'QITISHNI TAKOMILLASHTIRISH

Soxiba Xoldarova Gulomjon qizi

Namangan muhandislik texnologiya instituti

qoshidagi akademik litseyi

sohibahasanova25@gmail.com

Annotatsiya: Maqolada zamonaviy ta'lim jarayonida ingliz tilini o'qitishda bilim, ko'nikma va malakalarni rivojlantirish uchun masofaviy ta'limdan foydalanish muhimligi asoslab berilgan. Shu munosabat bilan ingliz tilini o'qitish metodikasini tubdan o'zgartirishga katta e'tibor qaratilmoqda. Masofaviy ta'limning paydo bo'lishi bilan o'qituvchilar va talabalar o'rtasidagi munosabatlar o'zgarib bormoqda hamda o'quvchilarning chet tillarini o'rganishga qiziqishi va rag'batlantirilishi bilan yanada ochiq va hamkorlikka aylanmoqda. Shu bilan birgalikda ushbu maqolada masofaviy ta'limning asosiy tarkibiy qismlari qisqacha muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: masofaviy ta'lim, elektron ta'lim texnologiyasi, ingliz tilini o'qitish (ETL), raqamli resurslar, raqamli avlod (Gen-Y), vebinar, blog, forum, diagramma, ICQ, Skype, ZOOM, onlayn test, interaktiv darslik, videokonferensiya, talabalar, ikkinchi til.

Hozirgi vaqtda O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim va innovatsiyalar vazirligi organlarining talablarini hisobga olgan holda oliy ta'limda turli o'qitish usullaridagi yondashuvlar muhokama qilinmoqda. Aholining ta'limga bo'lgan ehtiyojlarini qondirish, sifatli ta'limning mavjudligini ta'minlash, ta'lim, fan va texnika yutuqlarini integratsiyalashning ahamiyati hamda zarurligi odatda ta'kidlanadi. Barqaror iqtisodiy o'sishning asosiy manbalari sifatida sohani isloh qilish va innovatsiyalarni rag'batlantirish ta'lim jarayoniga elektron ta'lim texnologiyalarini joriy etish bilan bevosita bog'liq. Hozirgi

vaqtda juda ko'p sonli raqamli resurslar o'quv jarayoniga xilma-xillik, samara olib keladi o'quv va o'qitish tajribasini sezilarli darajada to'ldiradi. Masalan, jahonga mashhur universitet va tashkilotlarning veb-saytlari:

<http://www.ox.ac.uk/research/libraries/index.html>;

http://www.squire.law.cam.ac.uk/electronic_resources/;

<http://lib.harvard.edu>; <http://www.bbc.co.uk>.

Texnologik imkoniyatlar ta'limga ta'sir qiladi: onlayn kurslar bilan professor yoki ekspert bir sinfda akademik ma'ruzada 50 yoki 200 talabaga emas, balki bir vaqtning o'zida 60 000 talabaga dars berishi mumkin. [1] Bilim va malakalarni uzatish uchun yangi axborot texnologiyalarini ishlab chiqish va ularni ta'lim jarayoniga joriy etish zamonamizning ajralmas qismi hisoblanadi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari asosiy muammolarni hal qilish va ta'lim maqsadlariga erishishning samarali vositalari, usullari va usullaridir. Chet tillarini oliy ta'limning tarkibiy qismi sifatida o'rganish katta ahamiyatga ega, chunki u yaxlit dunyoqarashni shakllantirishga, qadriyatlarni tarbiyalashga, turli odamlar o'rtasida kommunikativ aloqalar, millatlar, madaniyatlararo munosabatlar va o'zaro tushunishni o'rnatishga yordam beradi. Bu jarayonda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining o'rnini beqiyos. Axborot texnologiyalari ijtimoiy-kommunikatsiya makonini o'zgartirib, evristik muloqotni rivojlantirish uchun yangi shart-sharoitlar yaratmoqda.

Kognitiv-kommunikativ o'zaro ta'sirni kuchaytiradigan Internet aloqasiga (veb-forum, audio va video konferensiyalar, chat, blog, elektron pochta, onlayn fayl almashish, doska va boshqalar) alohida rol beriladi. Internet ta'lim va axborot muhitini modellashtirish uchun real imkoniyatlarni taqdim etadi, shu bilan birga muayyan aloqa aloqalari va munosabatlari shakllanadi. Internet aloqalarining bu o'ziga xosligi chet tillarini o'qitish jarayonida amalga oshirilishi mumkin. Albatta, onlayn muloqot to'g'ridan-to'g'ri yoki shaxsiy muloqot o'rnini bosa olmaydi, lekin shu bilan birga, ijtimoiy tarmoqlar an'anaviy ta'lim jarayonini sezilarli darajada to'ldiradi, uni Internetga o'tkazadi.

Bugungi talabalar ba'zan innovatsion - ularga tilni o'rganishga undash va uni o'rganishga bo'lgan muhabbatni rivojlantirish uchun mas'ul bo'lgan fidoyi o'qituvchilar kerak. Raqamli resurslardan foydalanish talabalarga universitetlarda o'qishga yordam beradi, ularning ongini rag'batlantiradi va kashfiyot orqali o'rganish imkonini beradi. Zamonaviy talabalar bilan ishlaydigan ingliz tili o'qituvchilari bu o'quvchilar oldingi kasbdoshlariga qaraganda boshqacha fikrlashi va o'zini tutishini taqozo etadi. Bugungi talabalar axborot texnologiyalari dunyosida yashamoqdalar. Ular muntazam ravishda darsliklardan ko'ra veb-videolarning g'oyalariga ko'proq ishonadilar. Raqamli avlod yoki Gen-Y katta masala va bu yoshlar dunyo aholisining taxminan 20 foizini tashkil qiladi. Bu guruhga ko'plab ikkinchi til o'rganuvchilar kiradi, deb taxmin qilinadi.[2] Gen-Y rivojlangan mamlakatlarda paydo bo'lgan va butun dunyoda soni ortib bormoqda. Gen-Y loyihasi ko'plab sohalardagi akademik adabiyotlarda katta e'tiborga ega bo'lsa-da, bu hali ingliz tilini o'qitish (ELT) tadqiqotlarida aks etmagan. Bu e'tiborning yetishmasligi afsuski, chunki Gen-Yning aksariyati hozir ingliz tilini o'rganuvchilardir. Shuning uchun o'qitish strategiyalari ushbu talabalarni o'quv jarayoniga jalb qilishga qaratilgan bo'lishi kerak.

Ingliz tilini o'qitish (ELT) sohasi bo'lgan "E-learning" ham amaliyotchilar, ham ushbu sohada ishlaydigan talabalar uchun qiziqish uyg'otadi. "E-learning" kurslarini ishlab chiqish odatda vebinarlar, videokliplar, audio skriptlar, forumlar, diagrammalar, ICQ, Skype, ZOOM, onlayn testlar, interaktiv darsliklar va doskalardan foydalangan holda ELT kontekstlariga asoslanadi. Elektron ta'lim texnologiyasi vositalari ikkita katta guruhga bo'lingan:[3]

- sinxron o'qitish vositalari: chatlar, ICQ, SKYPE, ZOOM, interfaol doskalar, videokonferensaloqa;
- asinxron ta'lim vositalari: elektron pochta, bloglar, forumlar, Twitter, video va audio podkastlar, onlayn test. Onlayn muloqotning asinxron tabiati foydalanuvchilarga vaqt va joylashuvidan qat'iy nazar, o'zlariga qulay bo'lgan suhbat, forum yoki diagrammada qatnashish imkonini beradi. Sinxron va asinxron elektron ta'lim va aloqa vositalarining

ko‘plab afzalliklari va kamchiliklari mavjud. Onlayn sinxron aloqa vositalarining afzalliklari:

- Talabalar bilan shaxsiy aloqalarni o‘rnatish uchun foydali;
- Qaror qabul qilish sessiyalari samaraliroq va foydali bo‘ladi;
- Masofaviy ta’lim kurslarida bevosita ovozi aloqa hissini berish;
- Haqiqiy dunyoga o‘xshash spontanlik va ravonlikni saqlaydi;
- Xodimlar va rahbariyatning tezkor fikr-mulohazalari orqali ovozi muloqotni o‘z vaqtida qo‘llab-quvvatlash;

Spontanlik, operativ hamkorlik va shaxsiy aloqalarni qo‘shing. Onlayn asinxron aloqa vositalarining afzalliklari:

- Qaror haqida o‘ylash va javob haqida o‘ylash uchun vaqt va imkoniyat berish;
- istalgan vaqtda muloqot jarayonida to‘liq ishtirok etish imkoniyatini beradi;
- Nutq tezligini o‘zgartirish mumkin va turli til ko‘nikmalariga ega bo‘lgan o‘quvchilar kursga bimalol qatnashishi mumkin;
- past tarmoqli kengligi aloqa kanallaridan foydalanish imkoniyati;
- O‘zaro hamkorlik ishtirokchilari vaqt, joy va rejalashtirish jarayonidan mustaqil;
- Ishtirokchilar yozma muloqotda ma’lum bir qulaylikni his qilishlari kerak.

Onlayn sinxron aloqa vositalarining kamchiliklari:

- Muloqot vaqti cheklangan, fikr yuritish uchun oz vaqt qolishi;
- Turli vaqt zonalarida yoki ishda band bo‘lgan odamlar uchun rejalashtirish muammolari paydo bo‘lishi mumkin;
- Qo‘shimcha apparat va dasturiy ta’minot talab qilinishi mumkin;
- Audio va video konferentsiya uchun yuqori tarmoqli kengligi kanallarini talab qiladi.

Onlayn asinxron aloqa vositalarining kamchiliklari:

- Ishtirokchilar shaxsiy aloqa va og‘zaki muloqotga ega emasligi;
- Guruh qarorlarini qabul qilish uchun uzoqroq vaqt talab etiladi;
- Fikr-mulohaza bir necha kun yoki soatga kechiktirilishi mumkin.

Vebinar kabi interaktiv vositani ("veb seminar" dan) ikkala toifaga ajratish mumkin: sinxron va asinxron elektron ta'lim. Talabalar onlayn vebinarda ishtirok etayotgan va real vaqtda o'qituvchining ma'ruzasini tinglayotgan va suhbatda unga savol bergan taqdirda, biz sinxron o'rganish bilan shug'ullanamiz.

Agar veb-seminar yozuvi bir muncha vaqt oldin saytdan yuklab olingan bo'lsa, bu holda biz asinxron veb-seminar turi va E-learning-dan foydalanamiz. Veb-seminarlar juda qulay, chunki tinglovchilar va ishtirokchilar qiziqish bildirsalar, veb-seminarga ro'yxatdan o'tishlari yoki real vaqtda qatnasha olmasalar, yozib olingan vebinarlarni tomosha qilishlari mumkin.[4]

Biz hozir va kelgusida o'quv darslarida nima qilayotganimizni qayta ko'rib chiqishimiz kerak. Birinchidan, biz hozirgi amaliyotimiz haqida o'ylashimiz va yondashuvlar va usullarning hali ham dolzarbligini muhokama qilishimiz kerak. Ammo, shuni ham tan olishimiz kerakki, bugungi kunda biz o'qiyotgan talabalar raqamli axborot asrda tug'ilgan, ammo ularning o'qituvchilarida esa bunday jarayon bo'lmagan. Yangi raqamli elementlar qanday o'zgaradi va ta'limimizga ko'proq qiymat qo'shadi?

Videomuloqot sinfingizga tinchlik olib kelishi va o'quvchilaringizga ingliz tilida chinakam muloqot qilish va motivatsion til o'rganish faoliyatini yaratish imkoniyatini berishi mumkin. MailVU va Skype kabi videokonferensaloqa vositalaridan foydalanib, talabalar dars rejasini, video yozuvni va o'quv qo'llanmasini yuklab olishlari mumkin. Talabalar raqamli tasvir olami va raqamli video va dasturiy ta'minot sinfni qanday jonlantirishi va tilni o'rganishni rag'batlantiruvchi tadbirlarni yaratish uchun ishlatilishini o'rganishi mumkin. Videokonferensaloqa aloqani takomillashtirish vositasi sifatida eksperimental va ilmiy tadqiqotlar, tashkiliy boshqaruv va ta'lim jarayonida muhokama mavzusi bo'lishi mumkin. Birinchi ish stoli video konferentsiya tizimlari 90-yillarning o'rtalarida paydo bo'lgan.[5] O'shandan beri ular masofaviy ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi tashkilotlar tomonidan keng qo'llanila boshlandi. Psixologik tadqiqotlarga ko'ra, telefon suhbatlari davomida o'rtacha 20% ga yaqin ma'lumot qabul qilinadi; Shaxsiy

muloqot paytida aytilganlarning deyarli 80% qabul qilinadi va videomuloqot seansida bu ko'rsatkich 60% ga etadi. Bundan tashqari, agar suhbatdoshning suhbat audio kanal orqali vizual noverbal til (imo-ishoralar, yuz ifodalari, tana tili va boshqalar) bilan to'ldirilsa, bu vizual hamroxlik suhbatdoshning idrok etish samaradorligini yaxshilaydi va oshiradi. Ko'rinib turibdiki, videoqo'ng'iroqlar paytida psixofiziologik ko'rsatkichlar shaxsiy aloqalarga ma'lum darajada teng va oddiy telefon aloqasi imkoniyatlaridan sezilarli darajada oshadi. Biroq, biznes yoki ta'lim jarayonida samarali videomuloqotni ta'minlash uchun faqat bitta suhbatdosh yoki sherikni ko'rish va eshitish etarli emas. Bir nechta ishtirokchilar o'rtasida qo'shimcha ma'lumotlar (taqdimotlar, hujjatlar, qo'shimcha kameralardan olingan video tasvirlar, ishtirokchilar bilan suhbatlar va boshqalar) almashinuvi va uzatilishini ta'minlaydigan videokonferentsiyalarni tashkil qilish kerak. Video, ovoz va ma'lumotlarni bir vaqtning o'zida uzatish texnologiyasi video konferentsiya deb ataladi. Bugungi kunda videokonferensaloqa texnologiyasi transport, umumiy xarajatlar va boshqa xarajatlarni kamaytirish orqali biznes jarayonlarini optimallashtirish uchun yuqori samarali hisoblanadi. Bugungi kunda videokonferensaloqa bir necha yil oldingi kabi qimmat texnologiya emas va uni yirik kompaniyalar ham, kichik korxonalar ham sotib olishlari mumkin.

Mamlakatimizda videoaloqa va videokonferensaloqadan foydalanish quyidagi hollarda optimal hisoblanadi:[5] a) agar boshqaruv uchun ish vaqtining qiymati shunchalik yuqori bo'lsa, telekonferensiyani tashkil qilish sayohat xarajatlarini tejash imkonini beradi; b) agar ma'ruzachi yoki o'qituvchi tomonidan taqdim etilgan bilim va ma'lumotlarni tez o'zlashtirish, yuqori darajadagi tayyorgarlikka erishish zarur bo'lsa; c) yuzma-yuz muloqot va tezkor qaror qabul qilish uchun ob'ektiv ehtiyoj mavjud bo'lsa; d) agar favqulodda vaziyatlarda zudlik bilan chekka jug'rofiy hududlarda joylashgan ko'plab va juda band bo'lgan turli darajadagi menejerlar va mutaxassislarning virtual uchrashuvini tashkil etish zarur bo'lsa. Ta'lim maqsadidagi videokonferensaloqa odatda har qanday ishtirokchi nafaqat o'z nuqtai nazarini shakllantirish, balki bir-birining fikrlarini tinglash va o'z nuqtaiy

nazarlarini solishtirish imkoniyatiga ega bo'lgan vaziyatni yaratadi. Videokonferensaloqa vaqt va pulni tejaydi.[6] Elektron ta'limning yanada rivojlanishi audio va video konferentsiya, matnli chat, interfaol doska, umumiy ilovalar, test va fikr-mulohaza vositalari, forum va vebinarlarni birlashtirgan tuzilgan o'quv muhitini anglatadi.

Shunday qilib, masofaviy yoki sirtqi ta'lim jarayoni moslashuvchanlik va qulaylikni saqlab, har ikkala aloqa rejimining sifati va samaradorligini kengaytirib, sinxron va asinxron vositalarning kombinatsiyasi orqali amalga oshiriladi. Madaniyatlararo xususiyatga ega virtual muloqotda o'qituvchi yoki professor til vositalari va resurslarining o'ziga xos xususiyatlarini, o'zaro ta'sir qilish qoidalarini albatta hisobga olishi kerak, chunki texnologik xususiyatlar nafaqat dialogni osonlashtirishi, balki hamkorlik va o'zaro tushunishni ham murakkablashtirishi mumkin. O'qituvchi yoki o'qituvchi oldida muloqot jarayonini optimallashtirishga qaratilgan ham uslubiy, ham didaktik vazifalar turibdi, bu suhbatdoshlar bilan suhbat o'tkazish, o'z fikrlarini shakllantirish, vazifalarni belgilash, xabarlarning noaniqligidan qochish va hokazo qobiliyati bilan belgilanadi.

Ma'lumki asosiy qog'oz lug'atlar eskirgan. Aksincha, elektron lug'atlar tez-tez o'zgarib turishi va keng foydalanuvchilar doirasi uchun versiyalarining mavjudligi bilan ajralib turadi. Shuning uchun kompyuter lug'atlarini haqiqiy leksikografiya deb hisoblash mumkin. O'quv jarayoniga elektron lug'atlarni joriy etish natijalarini ko'rib chiqishda talabalar dars jarayonida cho'ntak elektron lug'atlaridan foydalanishni afzal ko'rishlari ma'lum bo'ldi. Iqtisodiyot bo'yicha asl matnlarni tarjima qilish uchun ular bosma lug'atlardan yoki kompyuter tarjimonidan foydalanadilar. Bunday ishlarning sifati past va kerakli tarjima standartlariga javob bermaydi. Elektron lug'atlarga qiziqishni oshirish uchun lug'atdan foydalanish ko'nikmalarini egallashga yordam beradigan maxsus mashqlar to'plamini ishlab chiqish kerak. Hozirgi vaqtda dasturiy ta'minot va bosma mahsulotlar bozorida elektron lug'atlar va bosma lug'atlarning elektron versiyalari keng tarqalgan. Ular ingliz tilini o'rganishni osonlashtirish uchun yaxshi asosdir. Lingvo lug'ati so'z va iborani o'zbek tilidan ingliz, ispan, italyan, nemis va frantsuz tillariga tarjima qilishi mumkin.

O'zbekcha-inglizcha lug'at 3 500 000 ta yozuvni o'z ichiga oladi va quyidagi tematik lug'atlardan iborat: universal, iqtisodiy, kompyuter, politexnika, tibbiy, yuridik, ilmiy, neft va gaz, norasmiy lug'at va iboralar, shuningdek, iboralar kitobi va grammatika ma'lumotnomasi. Lingvo elektron lug'atining so'nggi versiyasi Lingvo Tutor ilovasi bilan jihozlangan. Ushbu ilova mavzu bo'yicha guruhlangan yangi so'zlarni o'rganish imkonini beradi. Kompyuter lug'atlaridan tashqari, an'anaviy lug'atlarning ko'plab elektron versiyalari mavjud. Longman, Cambridge University Press, McMillan kabi xorijiy nashriyotlar lug'atning elektron versiyasini o'z ichiga olgan dastur diski bilan bosma asosda muntazam lug'atlarni nashr etadilar. McMillan lug'ati juda katta imkoniyatlarga ega. Uning maqolalari so'zning o'zi, transkripsiyasi, ta'rifi va qo'llanish misollaridan iborat; Har bir so'z amerikalik va ingliz tilida so'zlashuvchilar tomonidan aytiladi. Longman lug'ati lug'at va grammatik materiallarni kiritish uchun eng yaxshi metodologiyaga ega. Leksik material sharhlar bilan tasvirlangan rasmlarda keltirilgan. Bu yo'l vizual tasvirlarni yaratishga yordam beradi va natijada so'z boyligi ancha kuchliroq so'riladi.

Grammatik materialni kiritish grammatik tuzilmalardan foydalanishni ko'rsatadigan animatsion filmlardan foydalanish orqali osonlashtiriladi. Shuningdek, u grammatik qoliplarni mustahkamlash uchun mustahkam zamin yaratadi. Ushbu kompyuter dasturida uni bir qator shunga o'xshash mahsulotlardan ajratib turadigan yana bir xususiyat mavjud. Unda grammatikaning barcha bo'limlarini qamrab oluvchi grammatik testlar va TOEFL (Chet ellik o'quvchilar uchun ingliz tili testi) va TOEIC (Xalqaro muloqot uchun ingliz tili testi) xalqaro testlarining kompyuter versiyalari mavjud. Ushbu testlar tinglash, gapirish, yozish va yozma tushunish qobiliyatlari bo'limlarini o'z ichiga oladi, unda dastur natijalar va tavsiyalarni beradi. Elektron o'quv lug'atlarining katta afzalligi audiovizual o'qitish vositalaridan foydalanishdir: rasmlar, videolar, audio qismlar.[8] Elektron lug'atlarning o'ziga xosligi shundaki, grammatik hodisalar ham tanish shaklda, ham qog'oz lug'atlarga xos bo'lmagan autentik dialog yordamida tushuntiriladi. Shunday qilib, elektron lug'atlar universitet talabalarining o'quv jarayonida muhim o'rin egallashi kerak. Elektron

lug'atlardan foydalanish usullari, ularning tuzilishi va yozuvlarning tuzilishi tarjima jarayonini osonlashtiradi va uni yanada samarali qiladi. Hozirgi vaqtda o'quv jarayonida vebloglar (bloglar) keng qo'llanilmoqda. Shaxsiy blog har bir talaba o'z veb-logiga ega bo'lish imkonini beradi. Talabalar o'z arizalarini joylashtirish uchun shunchaki saytga kirishadi. Ushbu bloglar butun sinfga yoki faqat o'qituvchiga (sizning tanlovingiz) ko'rinadi va tashrif buyuruvchilar yozuvlarni joylashtirishlari yoki sharhlar qoldirishlari mumkin. Tematik (guruh) blog - bu umumiy mavzuni muhokama qilishda talabalar va o'qituvchilar o'zaro fikr almashishlari mumkin bo'lgan hamkorlik maydoni. Bu xususiyatdan foydalanish faqat o'qituvchining tasavvuriga bog'liq. Shunga qaramay, o'qituvchi sifatida siz ushbu forumlarga kirishni nazorat qilasiz.[7] Topshiriqlar blogi yangi xususiyat bo'lib, o'qituvchilarga sinf uchun topshiriqlarni joylashtirish va keyin ularni shaxsiy, xavfsiz muhitda baholash imkonini beradi. Talabalar bir nechta onlayn sessiyalarda topshiriqlar ustida ishlashlari va keyin ularni bajarishlari mumkin. O'qituvchilar keyinchalik topshiriqlarni baholashlari, ko'rsatmalar yoki sharhlar berishlari yoki keyingi ish uchun topshiriqlarni talabaga qaytarishlari mumkin. Blog o'rganish vaqtini uzaytirish imkonini beradi, har bir talaba chet tilida muloqot jarayonida faol ishtirok etish imkonini beradi va o'rganishga individual yondashish tamoyilini amalga oshiradi.

Xulosa qilishimiz mumkinki, o'quvchilar bilan ishlash jarayonida blog quyidagi yo'nalishlar bo'yicha kompetensiyalarni rivojlantiradi: xorijiy tilda haqiqiy materialni tinglash; chet tilida yozma nutq; chet tilida blog yaratish va yuritish; global tarmoqda chet tilida berilgan mavzu bo'yicha ma'lumot izlash; ishni tahlil qilish, chet tilida o'zini o'zi qadrlashni shakllantirish.

Talabalarning ta'lim uslublariga ularning genetik tarkibi, oldingi o'rganish va muloqot qilish qobiliyatlari hamda ular yashayotgan jamiyat ta'sir ko'rsatadi. Zamonaviy axborot texnologiyalari o'quv jarayoniga ijobiy ta'sir ko'rsatadi va aniq, ko'rgazmali, tushunarli taqdimotlar taqdim etish orqali o'quv imkoniyatlarini sezilarli darajada oshiradi. Agar qo'llaniladigan o'qitish usullari ularning afzal ko'rgan ta'lim uslublariga mos kelsa,

talabalar yaxshiroq va tezroq o'rganadilar. Masofaviy ta'limning paydo bo'lishi bilan talaba va o'qituvchi yoki repetitor o'rtasidagi munosabatlar tubdan o'zgarishi mumkin, chunki o'quvchilar o'quv jarayoniga jalb qilinib, o'rganishga qiziqish va motivatsiya kuchayib, o'z qadr-qimmatini oshirishi mumkin. Oliy maktab o'qituvchilarining yangi o'qitish vositalariga qiziqishi chet tilini o'qitishda zamonaviy texnik va dasturiy ta'minot vositalarining ta'lim imkoniyatlarini ko'rish imkonini beradi. Zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish o'quvchilarning bilim olishga bo'lgan ishtiyoqini, mas'uliyatini, o'z-o'zini namoyon qilish darajasini oshirishga, muloqot ko'nikmalarini va madaniyatlararo kompetensiyani rivojlantirishga xizmat qiladi. Bu kuchliroq talabalarni boshqalarga yordam berishga va talabalar o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni kuchaytirishga undashi mumkin. Shuningdek, u talabalar uchun universitetdan tashqarida darsda o'tilgan mavzularni muhokama qilishlari uchun forum yaratishi mumkin.

References:

1. Gerasimenko T.L., Grubin I.V., Gulaya T.M., Zhidkova O.N., Romanov S.A. SMART-TECHNOLOGIES (webinars and social networking) in foreign language teaching in non-language high school // Economics, Statistics and Informatics. Bulletin of UMO. 2012. № 5. – P. 9–12.
2. Zenina L. V. Higher Education Reform in the USA, the 60–70s of the 20th century // A thesis for the degree of candidate of pedagogical sciences / Moscow, 1999. – 126 p.
3. Zenina L.V. Social aspect of virtual education // The role of business in the transformation of Russian society – 2012: Sourcebook of the Seventh International Scientific Congress. – M. Econ-inform. 2012. – P. 103–104.
4. Zenina L.V. Training blog as a mean of vocational training oriented on discussion in English // Formation of speech and language skills in information technology support: interregional collection of scientific works of foreign languages teachers. – Moscow: Izd. centre EOI. 2009. – p. 111–114.

5. Zenina L.V. Electronic dictionary in the process of training students in translation // Special and literary translation: Proceedings of V International scientific-practical conference on 6–7 April 2012 / under the general editorship. A.G.Gudmanyana, S.I.Sidorenko. – Kiev: Agrar Media Group. 2012. – P.116–120.
6. Kameneva N.A. Information resources of innovation // RISK: Resources, information, supply, competition. 2009. №2. – P. 118–122.
7. Kameneva N.A. Use of information and communication technology in teaching foreign languages // Proceedings Sworld on materials of the international scientific-practical conference, 2011. T. 22. №3. – P. 6–8.
8. Kameneva N.A. Development of Creative Abilities of Students of Higher Professional education // In the world of scientific discovery. 2010. № 1–2. – P. 197–204.
9. <http://www.britishcouncil.org/ru/russia>
10. <http://www.pearsonelt.com/professionaldevelopment>
11. <http://iite.unesco.org/pics/publications/en/files/3214627.pdf>